

OBSAH

OBSAH	5
PŘEDMLUVA	11
ÚVOD	15
Část první:	
VĚDA A JEJÍ SPOLEČENSKÉ POSLÁNÍ	17
I. VĚDA	17
1. K historii vědy	17
2. Co je věda	18
3. Věda jako činnost, tvořivost	19
4. Kritéria vědeckého poznání a vědecké práce	21
5. K otázce klasifikace věd	23
6. Výzkum	25
7. Vědec	26
II. VĚDA A PRAXE	28
1. Společenské poslání vědy	28
2. Vztah vědy a praxe	28
III. PROCES POZNÁNÍ	33
1. Poznání	33
2. Poznání a bytí	33
3. Poznání jako předmět poznání	34
4. Důkazy, hypotézy a axiomy	35
Část druhá:	
PŘÁVNÍ VĚDA	39
1. Historie právní vědy	39
2. Předmět právní vědy a její společenské poslání	42
3. Systém právní vědy	44

Část třetí:

PRÁVNÍ NORMA A JEJÍ INTERPRETACE	47
I. POJEM PRÁVNÍ NORMY	47
II. LOGICKÁ STRUKTURA PRÁVNÍ NORMY	48
III. VÝKLAD PRÁVNÍCH NOREM	49
1. Druhy výkladu	49
2. Hlavní argumenty	50
3. Vzájemný vztah argumentů	51
4. Důkaz vyloučením (Argumentum per eliminationem)	52
a) Obecný výklad	52
b) Výjimka potvrzuje pravidlo	55
c) Mlčení zákona (Argumentum e silentio)	56
5. Argumentum a fortiori	57
6. Argumentum per analogiam	59
7. Reductio ad absurdum nebo ad impossibile	60

Část čtvrtá:

ZÁKLADY METODOLOGIE VĚD	65
I. OBECNĚ O METODOLOGII A O METODĚ	65
1. Metoda	65
2. Metodologie	66
3. Klasifikace metod	66
II. METODY LOGICKÉ	67
1. Abstrakce	67
2. Indukce a dedukce	72
a) Indukce	72
b) Dedukce	74
3. Analýza a syntéza	75
III. METODY EXAKTNÍ	76
1. Metoda formalizace, metoda modelování	76
2. Matematické metody	77
3. Kybernetické metody	78
IV. METODY SOCIOLOGICKÉ	78
V. SYSTÉMOVÉ METODY	82
1. Systém a struktura	82
2. Morfologie systémů	83

3. Vztahy systémů	84
4. Dynamické systémy	86
VI. METODA SROVNÁVACÍ	87
1. Podstata právní komparatistiky	87
2. Druhy komparace	88
3. Cíl právní komparatistiky	89

Část pátá:

ZÁKLADY LOGIKY (Logika v právním myšlení)	91
I. ÚVOD	91
II. ZÁKLADNÍ PRINCIPY (ZÁKONY) LOGIKY	92
1. Zákony totožnosti a sporu	92
2. Zákon vyloučeného třetího	93
3. Zákon dostatečného důvodu	94
III. KLASICKÁ LOGIKA	95
A. Výroková logika	95
1. Dvuhodnotovost výrokové logiky	95
2. Funktory	95
3. Paradoxy	96
4. Pravdivostní funkce	98
a) Obecný výklad	98
b) Negace	100
c) Konjunkce	100
d) Disjunkce	101
e) Exkluze	103
f) Kontravalence	104
g) Implikace (v širším smyslu)	105
h) Tautologie a kontradikce	109
ch) Přehled dvouargumentových funkcí	111
5. Pravidlo odloučení	112
B. Predikátová logika	113
1. Predikáty a argumenty	113
2. Kvantifikace predikátů	114
3. Sylogistika	118
C. Logika tříd	124
1. Obecně o třídách	124

a) Pojem třídy	124
b) Prvky třídy	125
c) Prázdná třída a univerzální třída	126
2. Vztahy tříd	127
a) Inkluze tříd	127
b) Rovnost a nerovnost tříd	128
c) Tranzitivnost a intransitivnost tříd	130
3. Operace s třídami	130
a) Sjednocení tříd	131
b) Doplnkové třídy (Tvoření doplňku)	131
c) Průnik tříd (Tvoření průniku)	132
d) Rozdíl tříd	134
IV. NEKLASICKÉ LOGIKY	
(Deontická logika, logika právních norem)	135
1. Normy, normativní věty a jejich logika	135
2. Mody normativnosti a jejich třídění	137
3. Objektivní mody normativnosti	140
a) Příkaz a zákaz	141
b) Dovolení	142
c) Víceargumentové mody	150
4. Subjektivní mody normativnosti	154
5. Problém pravdivosti normativních vět	156
6. Neslučitelnost normativních vět	157
7. Normativní úsudky	160
Část šestá:	
KATEGORIE A POJMY	163
I. KATEGORIE	163
1. Obecně o kategoriích	163
2. Příčinnost	163
3. Nutnost a nahodilost	165
II. POJMY	166
1. Pojem pojmu	166
2. Druhy pojmů	169
3. Vztahy pojmů	171
4. Vývoj a přechod pojmů	173

Část sedmá:

DEFINICE V PRÁVU (Některé otázky teorie definic)	175
1. Co je definice	175
2. Užitečnost definování	176
3. Pravidla definování	177
4. Legální definice nominální a reálné	178
5. Legální definice rodem a druhem a legální definice genetické	181
6. Explicitní a kontextové legální definice	182
a) Explicitní legální definice	182
b) Kontextové legální definice (Definitions in use) ..	183
7. Legální definice syntetické a analytické	185
8. Definičním podobné operace a definice zdánlivé	187

Část osmá:

PRÁVNÍ JAZYK	189
1. Právní jazyk či právní jazyky	189
2. Právní pojmy	190
3. Slovník právního jazyka	192
4. Sémantické požadavky na právní pojmy	193

Část devátá:

VĚDECKÁ PRÁCE	195
I. POJEM VĚDECKÉ PRÁCE	195
II. TECHNIKA A STYL VĚDECKÉ PRÁCE	195
1. Vztah techniky a stylu vědecké práce	195
2. Zahájení výzkumu	196
3. Práce s materiály	197
a) Příprava materiálů	197
b) Uvádění pramenů	198
c) Druhy materiálů	199
d) Uvádění citátů a parafrází v textu	201
e) Poznámkový aparát	202
f) Seznam literatury	208
4. Sdělnost vědeckého díla	209

a) Srozumitelnost	209
b) Stručnost	210
c) Systematické uspořádání látky	211
d) Přezkoumatelnost argumentace	211
e) Logická souladnost	212
f) Forma literárního výrazu	212
5. Individuální a týmová vědecká práce	213
III. ZÁKLADY VĚDECKÉ ETIKY	215
1. Vědecká poctivost	215
2. Vědecká skromnost	217
3. Etika používání pramenů	218
4. Diskuse, polemika, kritika	218
a) Diskuse	218
b) Polemika	219
c) Posuzování cizích vědeckých prací	220
VYSVĚTLENÍ LOGICKÝCH POJMŮ	225
POZNÁMKY	227
POUŽITÁ LITERATURA	231
EDIČNÍ POZNÁMKA	233